

Institutiones Dialecticæ

Dieterich, Conrad

Giessæ Hessorum, 1611

Caput XXXI. Distributio secundaria est, quæ oritur ex argumentis modo
quodam consentaneis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56580](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56580)

proverâ. ut, *Si metallum dicas corpus animatum, cum verâ sit species corporis inanimati perfectè mixti.*

II. Cùm ex affirmata una vel aliquibus speciebus univèrsùm genus affirmamus. ut, *Habet pyrum pomum. Ergo omnes arbores habet.*

[Non valet. *Licet enim in specie affirmetur genus finitè: non tamen affirmatur univèrsè & definite.*]

III. Hac pertinet & vitiosa inductio: Cùm aut altera species falsa est. ut, *Arbanasius fuit coenobita Chrysostomus item, Ambrosius, Augustinus. Ergo omnes Episcopi fuere coenobites.*

[N. V. *quia plures Episcopi alii fuerunt uxorati.*]

Hac de Distributione primariâ: Restat Secundariâ.

CAPUT XXXI.

I. **D**istributio secundaria est, quæ dividitur ex argumentis modo quorundam consentaneis.

2. Estq; duplex: vel ex subjectis, vel ex adjunctis.

3. Distributio ex Subjectis est, cum partes sunt subjecta, totum verò est adjunctum, seu: cùm adjunctum per subjecta dividitur.

[*Subjecta & Adjuncta hic totum & partes dicuntur verè & exactè, sed generatim, quatenus qualicunq; modo, ratione seu notione aliquid ut totum & ut pars sumuntur, seu, ut alii loquuntur. Subjecta & Adjuncta, totum & partes non verè, sed similitudine, imitatione & enumerationis ratione dicuntur. Cùm aliàs totum sit essentialiter partibus, & vicissim contrâ: Quod de Subjecto & Adjuncto asseverari non potest.*]

Exe

Exempla inventionis.

Subiecta, partes.	Adjunctum, totum.
Deus	Sapientia.
Angeli	
Homines	
Anima	Bonum.
Corpus	
Fortuna	
Vrbs	Homines.
Pagus.	
Ville	
Lex	Theologia.
Evangelium	

Ex quibus axiomata ex adjuncto diviso & subiectis dividuntur conficiuntur. Sapientia est tum in Deo; tum in Angelis, tum in hominibus. Bonum aliud est anima; aliud corpus; aliud fortuna. Hominum alii vivunt in urbibus, alii in pagis, alii in villis. Theologia versatur in explicanda Lege & Evangelio.

Similiter disputantur ex his quæstiones dubiæ argumento ducto ex distributione è subiectis. Sapientia non est in omnibus eadem. Quia alia est in Deo, alia in hominibus, alia in angelis. Non est eadem boni qualitas. Aliud enim est anima, aliud corpus, aliud fortuna. Ille est Theologus. Quia docet Legem & Evangelium. Deus est ubique. Quia est in caelo, terra, mari, &c.

Exempla alia. Sunt corpora cœlestia, sunt terrestria, verum alia cœlestium gloria, alia terrestrium: Alia gloria solis, alia luna, alia stellarum, 1. Cor. 15. Semen aliud cecidit in viam, aliud in petras, aliud sub spinas, aliud in terram bonam, Luc. 8. Animalia partim in aëre, partim in aqua, partim in terra degunt. Omne jus quo utimur vel ad personas pertinet, vel ad res, vel ad actiones, Inst. l. 1. tit. 3. Virtutes alii sunt in intellectu, alia in voluntate.

Virginitas non tota tua est: ex parte parentum est; Tertia pars matri data, pars data tertia patri; Tertia sola tua est, noli pugnare duobus,

Qui genero sua iura simul cum dote dederunt.
Ejus est hic generalis CANON.

Affirmatis subjectis partibus affirmatur
tum adjunctum: Negatis, negatur: & con-
traria: ut, *ille neque Legem neque Evangelium
docere potest. Ergo Theologus non est. Ille tri-
pumeros atque magnitudines. Ergo Mathema-
ticus est.*

ELENCHUS

Distributionis è subjectis committitur I. C.
adjunctum falsum dividitur in falsa subjecta, ut
Rhetorica dividitur in Inventionem, Dispositionem, E-
tionem, Pronunciationem & Memoriam.

[Inventio enim, Dispositio, & memoria pertinet
ad Dialecticam.]

II. Cum ex enumeratione partium subjecti
imperfecta, totum concluditur, ut, *Iste non est pauper
bonis corporis & fortuna. Ergo nullis bonis præditus est.*

[Potest enim præditus esse bonis animæ.]

Non venisti huc pedes, nec eques. Ergo arundine longi-

[Quasi verò non potuisset carro, aut lectica
rheda huc venire.]

Supereft Distributio ex Adjunctis.

CAPUT XXXII.

I. Distributio ex Adjunctis est, cum
partes sunt adjuncta, totum
est subjectum. *Seu: cum subjectum
viditur per adjuncta.*

Exempla.

Adjuncta, partes.

Subjectum, totum

Sanus,
Ager.
Literatus.
Dives
Pauper.

Homines.